

Tednik

Glasilno Socialistične zveze delovnega ljudstva za Podravje

Štev. 3

PTUJ, DNE 26. JANUARJA 1962

CENA 20 DIN

Letnik XV.

«Tednik» izhaja pod tem skrajšanim imenom od 24. nov. 1961 dalje na predlog občinskih odborov SZDL Ptuj in Ormož

«Teda» Tedične zavod s samostojnim finansiranjem

Odgovorni urednik: Anton Bauman

Uredništvo in uprava Ptuj, Lackova 8

telefon 156, čekovni račun pri Narodni banki Ptuj št. 604-19-1-206

Rokopisov ne vračamo

Tiska Mariborska tiskarna Maribor

Celotna naročnina za tuzemstvo 1000 din, za inozemstvo 1500 din

Nove in boljše oblike kulturno prosvetnega življenja

TE DNI PO SVETU

O ameriški gonji proti Kubi smo že pisali. Te ni je dobila poseben poudarek na konferenci

zunanjih ministrov Organizacije ameriških držav (OAS), ki zaseda v urugvajskem mestu Punta del Este. Povod zanjo je sicer dala Kolumbija, vendar je očitno, da se za gonjo proti kubanski republiki in njenim prizadevanjem za izgradnjo socialistične družbe skrivajo ameriški finančni mogotci in njihovi poborniki.

Kuba in ZDA

Ameriška vlada si že od dne, ko je kubanski režim pričel urediti številne družbene reforme (agrarna reforma, nacionalizacija ameriških podjetij in bank itd.) skušala pridobiti latinskoameriške države, da bi gospodarile in politično bojkotirale Kubo in jo prisilile, da strmoljavi premiera Castra. Gre torej za težnje, da bi se na otok, do nedavna znan samo po sladkornem trsu in tobaku, povrnil nekdanji kapitalistični, napokolonialen režim.

Toda ameriške države (razen ameriških lučk — pritlikavk v Srednji Ameriki) niso kazale za neposredno vmešavanje organizacije ameriških dežel kakor tudi za »individualno« vmešavanje kdo ve kake vme. Režim je ostal in je celo odločno odbil invazijo strmoglavljenih krogov, ki so jo podprli v ZDA.

Ker se je Kuba zaradi gospodarske blokade ameriških krogov obrnila na pomoč na Vzhod, je pričela krožiti po zahodni polobli krilatica, da se je pridružila vzhodnemu bloku. Tako so se poostriili ameriški očitki o tem, da preko Kube prihaja »komunistična nevarnost« v ta del sveta in da s tem grozi »tradicionalnemu načinu življenja« ameriških dežel.

Tri skupine

Ze prve dni konference v Puntiti so se izoblikovale tri skupine: ● ZDA in deset srednjeameriških dežel zahtevajo prekinitev gospodarskih in diplomatskih stikov s Kubo;

● Brazilija, Mehika, Ekvador in Haiti so proti vsakršnim ukrepom;

● Argentina, Urugvaj in Čile pa so sicer za formalno obsodbo Kube, vendar proti prekinitvi gospodarskih in diplomatskih odnosov.

Značilno je, da so ZDA najostreje v svojih napadih in da večina ne deli njihovih mnenj. Nerodno je, ker skušajo ameriški predstavniki vključiti »kubanski primer« v hladno vojno med Vzhodom in Zahodom, in to prav v času, ko skušajo nekako utreti pot za pogajanja s SZ.

Zarota proti Gizengi

Kongoška skupščina je pred dnevi ukorila podpred. Gizenga, ker neče priti v Leopoldville. Premier Aduia je pohitel v izjavo, da Gizenga ni več podpredsednik. Na njegovo mesto bodo bržkone imenovali predstavnika katanškega secesionista Combeja.

Te dni je podpredsednik Gizenga prispeval v Leopoldville, kjer so ga enote OZN vzele v varstvo. Centralna vlada ga bo postavila pred sodišče, kot izjavljajo. Kaže, da bodo skušali doseči njegov političen konec, če že ne kaj več.

Resnica je, da se podpredsednik ni strinjal z vse bolj prozahodnjaško ozirama proameriško politiko v Kongu, ki jo je pričel uveljavljati premier Aduia. Nato je prišlo do spora med nekdanjim vrhovnim poveljnikom vlade v Stanleyvillu generalom andulo in Gizengo. Britanji in Belgiji se je posrcčilo, da so v pu, ko je bil separatist Combe uradi odločnega posega enot ZN pred vojaškim zlomom, šle njegov režim z znanim porazom v Kitoni. Zato pa aj bi padla kot politična žrtev — tretja oseba. Vse govori o tem, la je začel glavni tajnik odstopil od ostrega kurza proti Combeju

Razvoj gospodarstva v občini, kakor je bil prikazan v prejšnjih številkah našega lista, nadaljnji porast družbenega standarda, razvoj šolstva ter razvoj našega družbenega življenja nasploh, zahtevajo nove in boljše oblike kulturno-prosvetnega življenja ter nenehno skrb zanj. To je skrb vseh družbenih činiteljev v občini, da bomo ureščili vse naloge s tega področja.

Na področju šolstva si moramo zagotoviti za obdobje 1961-1965 določeno ciljev in smotrov, ki jih narekuje družbeni plan zveze ter družbeni programi republike in okraja. Ti cilji in naloge so uzakonjeni v zakonu o osnovnem šolstvu LRS in v zakonu o financiranju šolstva. Oba sta opredelila šolo kot samostojno organizacijo, ki si s svojo dejavnostjo ustvarja potrebne dohodke. Oba zakona pomenita novo kvaliteto stopnjo v prizadevanju dati šoli in njenemu delu eno družbeno veljavo, ki ji v naši današnji družbeni stvarnosti gre.

Nova šolska poslopja in širitev obstoječih

Šolska reforma bo lahko v tem obdobju začela in se odrazila tako v šolskem delu kakor v učnih uspehih. Zato je v osrednji skrb za nadaljnji dvig osnovnega šolstva, t. j. z izgradnjo novih šolskih prostorov v osnovnih šolah in z razširitvijo šolskega prostora odpravljamo v celoti tretjo izmenno pouka. Novogradnje in večje rekonstrukcije bo potrebno usmeriti predvsem v mesto Ptuj, industrijska in večja vaska središča, t. j. kjer se preevdejavajo popolne osemletke. V planiranem obdobju je predvidena gradnja novih šolskih poslopj v Ptuj, Kidričevem, Gorišnici, Majšperku, Vitomercih in Zavrču. Z rekonstrukcijami in dogradnjami pa je predvidena ureditev in povečanje šolskega prostora v Gruškovu, Žetalah, Dornavi, Naračju, Juršincih, Podlehniku, Markovcih, Vidmu, Trnovski vasi, Leskovcu, Hajdini, Lovrencu na Dr. p., Desterniku in Mladki v Ptuj. Pri šolah v Gorišnici, Vitomercih in Zavrču pa ob enem z novogradnjo še zagotoviti nabavo šolske opreme za vsaj 10 učilnic.

Več prostora tudi srednjim in strokovnim šolam

Vzporedno z vlaganjem v osnovno šolstvo je v planiranem obdobju predvidena tudi razširitev šolskih prostorov za srednje in strokovne šole in sicer za ekonomsko srednjo šolo, za šolski center za delavce v blagovnem prometu, gimnazijski in glasbeni šoli v Ptuj.

Šola v Markovcih še čaka procesor.

608 milijonov dinarjev za investicije

Za predvideno investicijsko dejavnost bo na razpolago okrog 608 milijonov dinarjev, ki jih bo potrebno zbrati iz vseh množičnih virov proračuna. Obč. IS, bančni sredstva, sredstva gospodarskih organizacij in drugih. Vsem šolam pa bo potrebno zagotoviti v šolskem skladu potrebna sredstva za amortizacijo učil in opre-

me in sredstva za redno izpopolnjevanje učil in učnih pripomočkov poleg sredstev za redno dejavnost. Šolstvu potrebnih kvalificiranih delavcev, nižjih in srednjih kadrov morajo posvetiti več skrb in pozornosti vse gospodarske, družbene in politične organizacije ter dati centrom za izobraževanje kadrov potrebna sredstva. Za prosvetne kadre bo potrebno poskerbeli s primerno politiko stipendiranja in urejanjem stanovanjskih in drugih materialnih prilik.

Na področju prosvete in kulturne dejavnosti bomo morali v planiranem obdobju nadaljevati z urejanjem in opremo kulturnih dvoran in društvenih prostorov. Tako bomo pridobili materialno osnovo za prosvetno-kulturno delo. Usposobiti bo potrebno vseh 26 dvoran in prostorov v obstoječih združenih domovih, domovih kulture, gasilskih domovih in drugod, kjer so za to dane objektivne možnosti — ob sodelovanju in zainteresiranosti krajevnih organizacij. V Ptuj bo potrebno pripraviti vsa potrebna dokumentacija in začeti z gradnjo delavskega doma.

Več za vzgojo in razvedrilo ljudstva

Po vseh predvidenjih bo iz leta v leto več obiskovalcev kina, število radioparatov televizijskih sprejemnikov in večje število knjig v knjižnicah. Nov kino je dobila Gorišnica. V manjših krajih bo kakih 10 televizorjev, in sicer v Trnovski vasi, Desterniku, Vitomercih, Žetalah, na Rodnem vrhu, v Podlehniku, Stopercah, na Ptujski gori, v Cirkuhanah in v Leskovcu.

Knjižnice vedno važnejše

Knjižničarstvo je dobilo z zakonom o knjižnicah novo osnovo in je postalo važna kulturno-prosvetna dejavnost. Ptuj potrebuje matično knjižnico s potujočo knjižnico. Vse knjižnice bi morale biti modernizirane in potrebujejo novo literaturo. Pionirsko knjižnico rabimo v Ptuj, Kidričevem in Majšperku.

Amaterska gledališča se bodo še razvila

Še bolj bo potrebno urediti amatersko gledališko dejavnost v

Tov. Kraigher in ostali pred farmo na Sp. Bregu

Predsednik izvršnega sveta LRS TOV. KRAIGHER V PTUJU

V torek, 23. januarja 1962, je obiskal Ptuj predsednik Izvršnega sveta LRS tov. Boris Kraigher. Po razgovorih s predstavniki okraja Maribor in občine Ptuj si je ogledal perutinarstvo na Sp. Bregu pri Ptuj in Dom za defektne otroke v Dornavi, od koder je še odpotoval v Ormož.

V sejni sobi občinskega ljudskega odbora Ptuj so bili okrog predsednika tov. Kraigherja iz Maribora: tovariša Miloš Ledinek, sekretar Občinskega komiteja ZKS in Jože Tramsček, predsednik Okrajnega ljudskega odbora, iz Ptuja pa tovariša Lojzka Stropnik, predsednik Občinskega ljudskega odbora, tovariša Janko Vogrinec, sekretar Občinskega komiteja ZKS, Branko Gorjup, predsednik Občinskega odbora SZDL Ptuj, Janez Petrovič, glavni direktor Kombinata Ptuj, Ivan Rau, tajnik občine in Anton Purg, načelnik oddelka za finance občine Ptuj.

170 milijonov investicij za prosveto in kulturo

Za predvideno investicijsko dejavnost bo na razpolago približno 170 milijonov dinarjev iz vseh možnih virov

S primerno stipendijsko in kladrovsko politiko bo potrebno zagotoviti potrebna strokovna kadra.

Telesni kulturi svoje mesto

Telesna kultura — v šoli in izven nje — je področje dejavnosti. Otroci in delovni ljudje si z njo nabirajo moč in zdravje in se telesno in duševno sproščajo. To zahteva izgradnjo in ureditev športnih igrišč in prostorov ter telovadišč pri šolah in izven njih, v okviru telesno-sportnih organizacij. Vsaka osnovna šola mora dobiti primerno športne prostore. V Ptuj je predvidena gradnja šolskega športnega stadiona za potrebe vseh šol, poleg tega pa še ure-

Množičnosti kljub skromnim sredstvom

Telesni kulturi želimo v naši občini zagotoviti osnovne pogoje za množičnost. Potrebno je zato z enako skrbjo razvijati vse telesnovzgojne panoge, predvsem pa one, kjer je možna množičnost s skromnimi sredstvi. Posebna skrb naj velja izobrazbi telesnovzgojnega kadra, ki ga je občutno premalo. Zveza za telesno-kulturno vzgojo pa naj postane organizator in mobilizator vseh poljih telesnovzgojne dejavnosti.

Za predvideno osnovno investicijsko dejavnost bo na razpolago 40 milijonov dinarjev.

S široko akcijo bo potrebno zagotoviti še dodatna investicijska sredstva za izgradnjo športnih plovilnih bazenov v Ptuj in Kidričevem in za izgradnjo letnega kopališča v Majšperku.

V odgovor na vprašanja je tov. Stropnikova prikazala predstavniku tov. Kraigherju prizadevanja Občinskega ljudskega odbora Ptuj skupno z ljudstvom te občine, da bi poleg sredstev, ki bodo občini v Ptuj na razpolago v razdobju do 1965. leta, ustvarili še potrebna dodatna sredstva in da bi v celoti uresničili razmeroma obsežen plan razvoja, da bi dosigela občina Ptuj stopnjo srednje razvite občine v Sloveniji.

Sekretar predsednika tovariša Kraigherja si je najbistvenejše podatke, ki so jih dali tov. Stropnikova in ostali navzoči, zabeležil. Največ je bil govora o investicijah in navedenem obdobju in za možnosti nadaljnega industrijskega razvoja v občini ter napredka kmetijstva, zlasti v okviru velikega kombinata in kmetijskih združenj. Med ostalim se je predsednik tov. Kraigher zelo zanimal, kako rešuje občina Ptuj socialna vprašanja, ki jih je

mного in kako je s stanjem šolstva.

Po končanih razgovorih si je predsednik tov. Kraigher ogledal perutinarstvo na Sp. Bregu pri Ptuj, kjer mu je tov. Tomazičeva, ki vodi gradnjo farme, pokazala načrt izgradnje in razkazala enega izmed gotovih objektov za vzrejo pohancev.

Po ogledu te farme si je predsednik tov. Kraigher skupno z ostalimi ogledal še grad Dornavo. Pred vhom v grad mu je kustos oddelka NOB muzeja Ptuj tov. Vida Rojčičeva v kratkem prikazala zgodovino tega gradu in njegovih lastnikov. V krajšem razgovoru je bil seznanjen še s finančnimi problemi zavoda. Ogledal se je notranjost gradu kot zgodovinskega spomenika in kot socialnega zavoda in se je o sedanjem stanju njegove notranjosti pohvalno izrazil.

Iz Dornave se je predsednik Kraigher nato odpeljal v Ormož. V. J.

Zdravstvo — čuvar delovne sposobnosti

Zdravstvo — je področje družbene dejavnosti, ki naj zagotovi človeku delovno sposobnost tako pred boleznijo kot ob zdravljenju bolezni. Zato v planiranem obdobju tej službi pozornost vseh gospodarskih in družbenih činiteljev v občini! Zakon o organizaciji zdravstvene službe samouprave delovnega kolektiva pomeni nadaljnjo demokratizacijo in socializacijo družbenih služb na občino, pa prenaša osnovno skrb za zdravje občanov.

Zdravstvene postaje in njihova oprema

Vse večje število zavarovanih oseb zahteva širjenje obstoječih zmogljivosti, nenehno tehnično modernizacijo in kadrovske izpopolnjevanje zdravstva. Dokončno bomo uredili in opremili ZP Juršincih, Gorišnici in Podlehniku (v letu 1961 so bile vse tri v odprti). Urediti moramo pomožne ZP v Leskovcu, Žetalah, Poljski in Dolni ter na novo ZP v Trnovski vasi in Zavrču. Posvetilnice za žene in otroke bomo predvidoma uredili v vs večjih vseh v občini.

(Nadaljevanje na 3 strani)

(Nadaljevanje na 2 strani)

Prof. dr. Makso Snuderl:

Družbene osnove nove ustave

Ustavna komisija, ki jo je izvolila Zvezna ljudska skupščina decembra 1960. leta in ki šteje 43 članov na čelu s predsednikom Edvardom Kardeljem, se je sestala 10. in 11. januarja. Seje se je udeležili tudi predsednik republike Josip Broz-Tito.

Pručila je gradivo, ki ga je pripravilo pet njenih podkomisij, in sicer za politični sistem, za pravice državljanov, za družbeno ekonomske odnose, za komunalni sistem in za mednarodne odnose. Sklenila je, da se bo na podlagi gradiva in izrečenih pripomb lotila sestavljanja osnutka nove jugoslovanske ustave. Osnutek bo komisija obravnavala na prvih prihodnjih sejah, najbrž zadnje dni februarja, potem pa bi prišel v skladu s sklepom skupščine v javno razpravo.

Računajo, da bi utegnili priti do podaljšanja napovedanih rokov za končno izglasovanje ustave v Zvezni ljudski skupščini zaradi priprav za novo ustavo, ki so terjale precej časa in je začelena čim širša vestranska javna razprava.

Dobro se zavedam, da moje predavanje po osnovni koncepciji ne sodi na akademsko področje. Ne nanaša se namreč na znanstvene ugotovitve, ki bi bile dosežene na osnovi raziskovalnega dela, temveč samo na opis družbenih osnov, tistega družbenega dogajanja, novih družbenih odnosov, ki silijo družbo, da prične z izdelavo nove ustave in ki tudi nakazujejo, katere naj bi bile te novosti ustave. Znanstvenik se bo mogel spoprijeti z vprašanji in natančno analizo teh družbenih osnov šele potem, ko bo ustava že znana. Govorimo torej le o gradivu, ki ga bo treba znanstveno šele obdelati.

Ce sem se kljub temu odločil za to predavanje, sem storil to zato, ker gre za izredno aktualna vprašanja, ki zanimajo širok krog ljudi, pa mislim, da je prav, da bi se v ciklusu aktualnih predavanj, ki jih začelja naša akademija, pomenili tudi o tem.

Osnovno izhodišče za presojanje odnosov med družbo in ustavo je dejstvo, da mora biti ustava ogledalo stvarnosti, ki mora odražati dinamiko in silnice družbe, resnično družbeno stanje. Ustava ne sme biti ne program ne deklaracija in si ne sme ničesar izmišljati. V svetu je mnogo ustav, ki ne ustrezajo dejanskemu stanju družbe. Če se spreminjajo družbeni odnosi, če postane družba drugačna, če se ustvarjajo nove družbene grupacije, potem se to sčasoma v ustavi ne odraža: taka ustava zaostaja in nastaja potreba, da bi se spremenila ali nadomestila z novo.

Ko izhajamo iz tega osnovnega stališča, pa zadenemo še na večje vprašanje, ali je dovolj, da je ustava samo ogledalo, samo odsev stvarnosti. Mislim, da mora biti tudi dinamična in ustvarjalna, da mora nakazovati bodočo smer, metode za razvijanje tistih družbenih potreb in elementov, ki utrjujejo družbene in politične ureditve. Vprašali se bomo torej, kateri so tisti novi in spreminjeni družbeni odnosi in okoliščine, ki zahtevajo novo ustavo. Hkrati bomo skušali ugotoviti, kakšna naj bo vsebina nove ustave, čeprav ne bi vedeli za nobeno tezo, ki jih pripravljata naša ustavna komisija. Zvezna ustavna komisija, ki jo je izvolila Zvezna ljudska skupščina, svojih tez še ni objavila. Za glavne elemente teh tez vemo bolj iz raznih političnih razprav, ne pa iz uradnega teksta, ki še ni bil izdan, ker še ni bil dokončno obravnavan v ustavni komisiji.

V razvoju od leta 1953, ko je bil izdan ustavni zakon, ki je zadnji skušal vskladiti nove odnose z ustavnim redom, je zelo pomembno to, kar imenujemo delavsko upravljanje ali samoupravljanje proizvajalcev v gospodarstvu. S tem smo začeli 1950. leta, ustavni zakon iz leta 1953 pa je podal le nekaj odločb organizacijske narave in ugotovil, da je tako delavsko samoupravljanje temelj družbene in politične ureditve Jugoslavije.

V razdobju od leta 1953 do danes se je to delavsko upravljanje razvilo ne samo v širino, temveč tudi v globino in prodrlo v zavest našega glavnega delovnega slo-

veka. Danes si ne morem več zamisliti, da bi mogli z zakonom odpraviti sistem samoupravljanja. To je postalo element vsakdanjega življenja in delovanja naših proizvajalcev v gospodarstvu, brez tega njegovega delovanja si ne moremo več zamisliti naše družbe. To samoupravljanje se je razvilo s samo prakso, pa tudi z različnimi zakonskimi predpisi. Delavsko samoupravljanje se je razširilo na obratne svete in zajelo vse gospodarsko vodstvo. Delavci so bili vedno ožje povezani z delovanjem gospodarskih organizacij, kar je povzročilo vse bolj aktivno delovanje v sami gospodarski organizaciji. V sistem gospodarske samouprave so prišle pošte, železnice, pristanišča, ceste in druga področja.

V tem razvoju se je razvil tudi pojem družbene lastnine. Medtem ko stara ustava še govori o državni lastnini, o zadružni in privatni lastnini, ustavni zakon omenja, da je družbena lastnina postala temelj politične in družbene ureditve, socialistična lastnina obsega danes vse premoženje, s katerim razpolagajo državni organi, politično-teritorialne enote, gospodarske in družbene organizacije, zadruge in zavodi. Ob nji obstaja lastnina na proizvajalnih sredstvih osebnega dela in na stvarih za osebno rabo. Namesto lastninske pravice je stopila pravica uporabe in gospodarjenja. Kmečka in obrtniška lastnina ter lastnina do stanovanj so prav tako elementi za novo ustavo. Dejanski

(Nadaljevanje na 3 strani)

Na seji proizvajalcev v Ormožu pri Tomažu, najbolj pa v Središču je bilo izraženo mišljenje naprednih kmetijskih proizvajalcev, ko so zahtevali združitve treh kmetijskih združenj s kmetijskim gospodarstvom Jeruzalem-Ormož. Želje proizvajalcev so vodilni uslužbenci po večmesni diskusiji s političnimi organi prenesli pred okraj in pred republiški izvršni svet. Republiški organi so proučili predlog proizvajalcev.

Napredek v uvajanju industrijskega načina kmetijske proizvodnje

Pomočnik sekretarja sveta za kmetijstvo tov. Perovšek se

Iz štirih gospodarskih organizacij kmetijski kombinat

je osebno pričel o želji večine in o gospodarski moči organizacij, ki so se namenile združiti. Med ostelim je tov. Perovšek na seji sveta za kmetijstvo in gozdarstvo poudaril, da ga veselijo tako napredno mišljenje ljudi v občini. »Sami ste utemeljili združitve s tem da bo možna proizvodnja po skupnem svetovnem načrtu, večja bo možnost načrtnega investicijskega vlaganja,

formiranje močnih skladov in kmetijski ter ostali tehnični kadri bodo več koristili, ker bodo v medsebojni povezavi in se bodo lahko v znanju dopolnjevali. Taka združitve je v Sloveniji pionirsko delo in pomeni velik napredek v uvajanju industrijskega načina kmetijske proizvodnje.«

Iz kmetijstva 84 odst. narodnega dohodka

Važno je poudariti, da daje v osemstotni občini kmetijstvo 84% narodnega dohodka. Družbeno lastništvo nenehno raste pridobiva nove obdelovalne površine, ki so sodobnemu načinu proizvodnje nujno potrebne. To lastništvo zavzema v občini Ormož 35,1% površin, a v privatnem sektorju je še vedno 64,9% obdelovalnih površin. Te niso intenzivno izkoriščene, posledica je nizkega narodnega dohodka na prebivalca v privatnem sektorju, ki znaša 89.994 din. Prav ta nizki narodni dohodek sili k sodobnemu načinu kmetijske proizvodnje. V družbenem sektorju lastništva je narodni dohodek 511.386 din po zaposlenem v kmetijstvu ali 5 in polkrat večji od prebivalca v zasebnem sektorju. Vidna razlika, ki nastaja v narodnem dohodku med združenim in zasebnim sektorjem je rezultat uporabe sodobnih agrotehničnih ukrepov in pomen strokovnega kadra v kmetijstvu.

Družbeni sektor kmetijstva zaposluje 758 ljudi, ostale dejavnosti pa le 506

V kmetijstvu je zaposlenih 758 ljudi v družbenem sektorju lastništva, kar predstavlja trdna temelje nadaljnjega razvoja. Ostala dejavnost zaposluje 506 ljudi. To potrjuje, da prevladuje kmetijstvo v občini. Ostalih 17.000 prebivalcev se še ukvarja z individualno kmetijsko proizvodnjo, preživljajo se z dohodkom ki jim ga daje kmetijstvo

Zadružništvo doseglo mesto, ki mu pripada

Ne smemo pozabiti na probleme, ki nastopajo ob združitvi, posebno v zadružništvu, kjer proizvajalec tudi upravlja in odloča o smeri proizvodnje v svojem kraju. Tudi te pravice so na območju občine proizvajalcem ostale ter povečale pomen zadružništva. To ima mesto ki mu v današnjem času pri nas gre. Pomočnik je pohvalil direktorja posevja V. G. Jeruzalem-Ormož, tovariša Matije Rataka za verno gospodarjenje na posestvu in za poizrtvovost pri delu. Urejeno vinoaradništvo nam tako da velike pridelke pri normalnem vlaganju.

R. Dr.

Te dni po svetu

(Nadaljevanje s 1 strani)

Nasilje OAS

Kolikor bolj se širijo govorice, da bosta francoska in začasna alžirska vlada sklenili sporazum o prenehanju sovražnosti in nato pričeli pogajanja na širši fronti (tajna pogajanja o tem baje prehajajo v zaključno fazo), toliko huje je nasilje podtalne Salanove voške. Njegove žrtve so povečini domačini v Alžiru, kjer ima ta organizacija med koloni največ pristašev. Vojska svobodnega Alžira je odgovorila z ustreznimi akcijami. Položaj v Alžiru, pa tudi v francoski metropoli, je precej napet. Tudi francoska vlada je napovedala odločne ukrepe proti teroristom, toda teh doslej še ni čutili. In vendar gre glas po deželi, da namerava general Salan v trenutku, ko bo predsednik de Gaulle sklenil premirje v Alžiru, izvršiti državni udar!

Vabimo prebivalstvo s celotnega breškega območja, naj se predavanja udeleži v čimvečjem številu. Tudi drugod, kjer je imenovani predaval, je bila velika udeležba.

Istočasno bo prikazanih nekaj barvnih posnetkov z lanskega pustovanja iz ptujsk okolice.

Odbor

Občinska zbor bosta zopet zasedala

Pred potrditvijo važnih odlokov

V ponedeljek, 29. januarja 1962, bosta v Ptuj zasedala zbor Občinskega ljudskega odbora Ptuj.

Na skupni seji bosta zbor rešila več važnih gospodarskih in nekaj personalnih vprašanj, imenovanj v svete in razrešitve vodilnih oseb v zavodih in gospodarskih organizacijah v občini, ki so izrazili tozadevno željo ali pa je tako pokazala službena potreba. Na dnevnem redu je več pomembnih predlogov.

Po 2 člana sveta, ki ju bo imenoval občinski ljudski odbor

V svete zdravstvenih domov in postaj ter domov na območju občine bosta zbor imenovala po enega do 2 člana v te svete v skladu z določili pravil o nalogah, organizaciji in poslovanju zdravstvenih in socialnih zavodov v občini. Pri tem so mišljeni zdravstveni dom Kidričevo, zdravstvena postaja Majšperk, zdravstvena postaja Cirkulane, dom za duševno defektne otroke Dornava in dom onemoglih Muretinci.

Personalne spremembe

Glede upravnika Perutninarske farme v Izgradnji je Občinski ljudski odbor Ptuj upošteval vlogo tov. Ivana Tomažiča, sedanjega direktorja, da bi ga občinski odbor razrešil te funkcije, ker je preobremenjen z drugim delom. Enako je odbor upošteval vlogo tov. Nikole Vukotiča, ki ga je Občinski ljudski odbor Ptuj imeno-

val maja 1961 za direktorja Brivsko-frizerskega salona, da bi bil razrešen te funkcije iz vlogi navedenih razlogov. Na dnevnem redu je bil tudi predlog o imenovanju matičarja za KU Ptujška gora, kjer je bil doslej v. d. šefa KU

Tri knjige predloga plana razvoja

Na ločeni seji je pripravljen predlog plana razvoja občine Ptuj v letih 1961-1965, ki obsega tri knjige in sicer 107 strani obsega: jo program perspektivnega gospodarskega in družbenega razvoja v občini Ptuj v letih 1961-1965, nadalje devetindevetdeset strani obsega: jo program perspektivnega razvoja kmetijstva ter še sto šest strani obsega: jo dokumentacijo k programu perspektivnega razvoja gospodarstva v občini Ptuj v tem razdobju.

Za nov zdravstveni dom v Ptuj

Glede dopolnilnega proračunskega prispevka v letu 1962, ki bo urejen z odlokom, sprejetim na tej seji, je značilno, da bo predstavljal del potrebnih dodatnih sredstev za sklad za šolstvo in za novoustanovljen sklad za zdravstvo, iz katerega bi se financirala predvsem gradnja novega zdravstvenega doma v Ptuj. S tem prispevkom bi dosegli 87 milijonov dinarjev.

6 in 7 odst. prometnega davka

Z novim odlokom o spremembah in dopolnitvah odloka o občinskem prometnem davku bi bilo 1962. leta doseženih 165 milijonov dinarjev, in sicer s tem, da bi pri prodaji blaga na drobno, pri alkoholnih pijačah in pri komunalnih storitvah podjetja priručnava določeni odstotek, in sicer pri tekstilu in obutvi, pri kurivju in prehranbenih proizvodih 6 odst. ter pri vsem ostalem

prometu blaga na drobno 7 odst. Od tako doseženih sredstev bi porabili 74 milijonov za deljive dohodke proračuna, 24 milijonov za napredek trgovine, gostinstva in obrti in 67 milijonov din pa za šolstvo. Vsa ta sredstva bi bila zbrana v odgovarjajočih skladih.

Novo poštno poslopje v Ptuj

Za graditve novega poštne poslopja v Ptuj in za nabavo šeststotevnične avtomatske telefonske centrale bi dosegli nekaj nad 16 milijonov dinarjev z občinskim prometnim davkom na lokalne telegrafске in telefonske storitve, ki bi ga PTT podjetje pobiralo že od 1. januarja 1962 dalje in bi ga odvajalo v poseben občinski sklad. Ta davek bi naj veljal le za lokalne PTT tarife, na telefonske-telegrafске naročnine, ne pa na telefonske pogovore, pisma, pakete itd.

«Javor» in «Les» združena

Med trgovskima podjetjema «Javor» in «Les» je prišlo 30. decembra 1961 do sklepa, da se podjetje «Javor» pripoji k podjetju «Les». Pripojitev bo veljavna le, če bo potrdil tudi občinski ljudski odbor sklepa obeh delavskih svetov. Enako je potrebna potrditev sklepa delavskih svetov podjetja «Les» in Kmetijskega kombinata Ptuj, da se obrat «Mizarstvo in žaga Ptuj» izloči od podjetja «Les» in pripoji h Kmetijskemu kombinatu. S tem bi naj bilo doseženo, da bo Kmetijski kombinat lažje in boljše organiziral in razvijal predelavo gozdnih sortimentov v ptujski občini in to na žagi v Rogoznici, kjer so podani vsi pogoji za razvoj lesne industrije v občini.

Združevanje sredstev občinskih investicijskih skladov v okrajnem investicijskem skladu

Važen je tudi predlog spremembe sklepa o združevanju sredstev občinskih investicijskih skladov v okrajnem investicijskem skladu,

ki bo tudi v obravnavi na tej seji občinskih zborov.

V okviru te spremembe bi spadal pristanek občine Ptuj, da bi se sredstva občinskega investicijskega sklada za leto 1962 združevala v okrajni investicijski sklad v višini do 15 odst. ter obveznost občine Ptuj, da bi prevzela v občinski investicijski sklad vse obveznosti okrajnega družbenega investicijskega sklada, ki se nanašajo na posejila za osnovna sredstva in ki še niso bila realizirana do 31. dec. 1961. Pri obveznostih, ki se nanašajo na investicije v kmetijstvu, bi prevzela občina obvezo le do zneska, ki pomeni razliko med 40 odst. in 15 odst. O teh vprašanjih je obravnaval občinski odbor Ptuj na seji 23. dec. 1961 in na seji predsednikov občinskih ljudskih odborov 15. jan. 1962 pri OLO Maribor je bil sprejet ustrezen dogovor.

Zdravstveni domovi in soglasje k pravilnikom o delovnih razmerjih

Sam občinski zbor bo na seji 29. jan. 1962 določil organa za dajanje soglasja k pravilnikom o delovnih razmerjih sedmih zdravstvenih zavodov, ki bodo predložili pravilnik o delovnih razmerjih v potrditev upravnemu odboru zavoda. To pristojnost bi naj imel svet za zdravstvo.

VABILO

Odbor organizacije SZDL Ptuj-Breg obvešča prebivalstvo s svojega območja, da bo v ponedeljek, 29. januarja 1962, ob 19. uri v dvorani doma SZDL na Bregu predaval o svojih vtisih s potovanja po Sovjetski zvezi sekretar Občinskega odbora SZDL Ptuj tov. Fran Tetičkovič.

Predavanje bo ob prikazovanju barvnih diapozitivov, s katerimi si bo predavatelj pomagal in bo tako navzočim prikazal probleme in uspehe ljudstva Sovjetske zveze v letih po II. svetovni vojni.

Letošnje pustne prireditve s tradicionalnim KURENTOVANJEM v Ptuj 4. marca 1962

Letos boste lahko videli celoten program med 10. in 14. uro • Vse tri pustne dni (4. do 6. marca) bo v Ptuj pravo pustno razpoloženje • Po vseh gostiščih bo veselo že od soobte, 3. marca, dalje.

Družbene osnove nove ustave

(Nadaljevanje z 2. strani)

(Nadaljevanje z 2. strani) razvoj lastnine je dokončno omogočil, da danes poznamo njeno vsebino in njeno vlogo v našem družbenem in ekonomičnem razvoju.

Vse to je posledica delavskega samoupravljanja, samoupravljanja proizvajalcev v gospodarstvu in vseh s tem povezanih elementov, ki so se istočasno razvijali. Najvišjo stopnjo je doseglo samoupravljanje s pravico, da delovni ljudje sami razpolagajo s proizvodom svojega dela, s tem, da sami razdeljujejo dohodke. To je novo in bistveno. V zgodovinskem razvoju od sužnjelastniške dobe skozi feudalizem in kapitalizem pa vse do »administrativnega socializma« ni nikoli proizvajalec sam razpolagal s proizvodom dela in delil dohodka. Po ustavnem zakonu je imel pravico določiti dohodek delovnim ljudem, to pa ni pomenilo delitve dohodka. Delitev tega, kar je delavec in skupina, v kateri dela, ustvaril, ter cela gospodarska organizacija, v kateri je zajet, je odločilnega pomena za dokončno doseglo tistega cilja, ki ga je Marx postavil o osvoboditvi osebnosti človeka in reintegraciji njegove osebnosti, ki je osvobodjena, ko nekdo drug razpolaga s človekovim delom, ko človek ustvarja s tujimi sredstvi, pod tujim vodstvom in ko drug določa njegov dohodek. Ves razvoj je na osnovi delavskega samoupravljanja pripeljal do tega, da delavec ustvarja z družbenimi sredstvi, to se pravi s sredstvi, ki so tudi njegova, da sam vodi gospodarsko organizacijo, v kateri dela, in končno tudi razpolaga s svojim dohodkom s tem, da ga sam deli. To je najvišja stopnja vsega problema, ki je tako pomemben, da zajema tudi druga področja.

Ce je tako, potem nastane vprašanje, ali tak razvoj po svojih osnovnih načelih in sestavnih delih sodi v ustavo. Čisto gotovo je, da sodi in bo zato ena pomembnih novosti ta, da bo delavsko upravljanje po vseh novih elementih in novi ustavi določeno in da bo načelo samoupravljanja kot element zavesti našega delovnega človeka moralo preiti tudi v novo ustavo tudi kot nova temeljna človekova pravica.

Poleg delavskega upravljanja pa se je razvil v tem času tudi družbeno upravljanje, o čemer v času, ko je bil ustavni zakon izdan, še ni bilo niti sledu. V ustavnem zakonu je rečeno, da je zagotovljeno tudi družbeno upravljanje na področju prave, socialnih služb in zdravstva. To pa je bilo tudi vse. Od leta 1953 pa do danes je potekala v tem pogledu velika revolucija. V tem obdobju je dala država iz svojih rok postopoma tako ogromna področja njene prejšnje aktivnosti, ki so prešle v roke družbe, v roke posameznih družbenih skupin, da se je v tem vloga države zmanjšala na prej nepričakovano mero. Z vrsto zakonov je v tem obdobju država dala iz rok v roke družbe nova in nova področja druž. služb. To velja predvsem za prosveto. Danes nobena šola ni več državna. Vse šole so pod upravo ko-

(Nadaljevanje na 4. strani)

ORMOŽ

Kombinat sestavlja 18 ekovsemni površinami družbenega sektorja v občini, ki anašajo 3500 ha zemlje. Gozdov je 2000 hektarov, vinogradov 557 ha, sadovnjakov 300 ha, njih travnikov in pašnikov pa 645 ha. Kljub velikim površinam ima Kombinat sorazmerno še vedno nizko število živine: 250 krav — mlekaric in 350 glav v pitanju.

Kombinat z 18 ekonomskimi enotami

Kombinat sestavljajo 18 ekonomskih enot, od teh so tri: žaga, klavnica z mesnico in oljarna predelovalna značaja. Čisto vinogradniških enot je 8, poljsko-živinorejske so 4, ekonomske enote pa so še strojni park, avto park in gozdarstvo.

Gozdarska služba obsega gozdove družbenega in privatnega sektorja. Področje je razdeljeno na 8 revirjev, v njej pa je zaposlenih 8 logarjev, 1 tehnik in 1 inženir, medtem ko dva še primanjkuje.

Za uspešno delo potreben strokovni kader

Celoten Kombinat zaposluje 40 tehnikov in 2 inženirja. Ta kader

je dragocena opora pri uvajanju sodobnega kmetijstva. Število kmetijskih strokovnjakov na Kombinat pa se bo še povečalo, ko se bodo vrnil iz sol, kjer jih Kombinat štipendira, novi strokovnjaki.

Tečaji za pridobivanje kvalifikacij

Pomembno je omeniti, da se na Kombinat zaposleni delavci izobražujejo tudi na svojih delovnih mestih. Tu prirejajo zanje tečaje za pridobivanje kvalifikacij in je že 72 delavcev položilo tozadevne izpite. 201 na Kombinat zaposlenih že na se vedno bolj uveljavlja v delavskem upravljanju.

Kmetijska zadruga obdržala važne funkcije

Z ustanovitvijo Kombinata in reorganizacijo združništva je bila strokovna služba prenesena na Kombinat, medtem ko je kreditno-hranilna služba in služba sodelovanja z individualnimi proizvajalci ostala pri kmetijski zadrugi kot osnovna dejavnost.

Rdr

GOSTJE PRED GRADOM V DORNAVI

Predsednik Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS Boris Kraigher je 23. januarja popoldne prisel v Ormož. Med obiskom v Ormožu so tov. Kraigherja občinski predstavniki seznanili s problemi in uspehi na področju občine. Tovariš predsednik je obiskal kmetijski kombinat — ekonomsko enoto Jeruzalem, kjer si je ogledal vinograde ter se zanimal za hektarski donos, proizvodno ceno in nadaljnjo obnovo. Ogledal si je vinski klet v izgradnji in se zanimal za problem graditve mosta čez Dravo in sladkorne tovarne v Ormožu. Posebej se je zanimal za razvoj in probleme Kmetijskega kombinata, za način dela ljudskega odbora ter kulturna in ostala vprašanja v občini. V spremstvu predstavnikov občine je tov. Kraigher zvečer zapustil Ormož. Rdr.

V nabiralni akciji za Dalmacijo zbranih že nad devet milijonov

V nesreči spoznavamo iskrene tovariše, prijatelje, skratka ljudi s plemenitim srcem, ki so vedno pripravljani hitro pomagati tistemu, ki mu je pomoč nujno in hitro potrebna. Tako smo te dni pričali velikega in iskrenega tovarništva vseh delovnih ljudi širom naše socialistične domovine, do bratskega ljudstva v Dalmaciji, ki je doživelo hudo nesrečo ob zadnjih potresih. Zelo razveseljiva pa je tudi ugotovitev, da je tako tudi v vseh naših podjetjih, ustanovah in zavodih ptujske občine. Takoj po hudi nesreči je Občinski sindikalni svet Ptuj pozval vse svoje članstvo, naj prične z zbiranjem pomoči po-

nesrečnim. Delavski sveti in izvršni odbori sindikalnih podjetij so se sestajali na izredne seje, na katerih so se sprejemale odločitve o višini materialne oz. denarne pomoči. Ljudje so se zbirali in posvetovali in odločitve so prihajale hitro in od srca. O tem so razmišljali tudi posamezniki v naši komunici, ki so v okviru svojih materialnih možnosti in plemenitosti svojega srca, sklepali o višini materialne ali denarne pomoči. Naj je bil prispevek posameznika še tako skromen, njegova vrednost se ceni v tem, ker je bil dan od srca in z željo, pomagati tistim, ki so si rešili le gola življenja, ostali

pa so brez svojega doma in premoženja, ki so si ga v dolgih letih svojega življenja s pridnim delom svojih rok ustvarili.

ZBRANIH NAD 9 MILIJONOV

Po dosedanjih podatkih, s katerimi razpolagata Občinski sindikalni svet in Občinski odbor Rdečega križa v Ptuj, je bilo zbranih že 9.285.632 dinarjev v občini Ptuj, poročila o prispevkih pa še stalno prihajajo.

Članstvo sindikalnih organizacij je prispevalo iz svojih prejemkov

Po vrstnem redu so v denarju oblačilih ali v živilih darovali: Sindikalna podružnica Trgovskega podjetja »Panonija« Ptuj 100.000 din; sindikalna podružnica Trgovskega podjetja »Izbira« Ptuj 100.000 din; sindikalna podružnica Trgovskega pod-

jetju »Merkur« Ptuj 68.996 din; Trgovsko podjetje »Merkur« Ptuj v blagu v vrednosti 96.704 din; sindikalna podružnica Oksodišča in tožilstva Ptuj 17.500 din; sindikalna podružnica Osnovne šole Markovci pri Ptuj 18.200 din; sindikalna podružnica Podjetja JZ za popravilo voz Ptuj 103.000 din; delovni kolektiv Tovarne glinice in aluminija »Boris Kidrič« v Kidričevem po sklepu centralnega delavskega sveta in svetov vseh ekonomskih enot 5.000.000 din, zraven tega pa bodo vsi člani delovnega kolektiva še prispevali svoj štiriurni zaslužek, kar bo zneslo okrog 1.500.000 din; sindikalna podružnica Komunalne banke Ptuj 18.000 din; Komunalna banka Ptuj 50.000 din; sindikalna podružnica Muzej-Mestni kino-Glasbena šola in Knjižnice skupaj 12.700 din; Splošna bolnišnica Ptuj 100.000 din; člani sindikalne podružnice Splošne bolnišnice Ptuj prispevke še zbirajo; Zavod za zaposlovanje in-

validov in drugih oseb Ptuj 16.700 din v oblačilih; Pekarne-mlini »Vinko Reš« Ptuj moko v vrednosti 177.000 din; sindikalna podružnica Pekarne-mlini »Vinko Reš« Ptuj 60.627 din; sindikalna podružnica »Slovenske gorice« Ptuj 30.000 din; sindikalna podružnica Reševalne postaje Ptuj 10.500 din; kolektiv Otroškega dispanzerja Ptuj 3.000 din; sindikalna podružnica »Les« Ptuj 300.000 din; sindikalna podružnica Agrotransport Ptuj 20.000 din; Agrotransport Ptuj 40.000 din; sindikalna podružnica Osnovne šole »Ivo Spoljenjak« Ptuj 10.630 din; sindikalna podružnica Vodne skupnosti porečja Drave Maribor, Operativni odsek Ptuj 40.000 din; sindikalna podružnica obrtnih delavcev in vajencev Ptuj 10.000 din; sindikalna podružnica Ptujске tiskarne Ptuj 10.050 din; sindikalna podružnica Podjetja JZ za popravilo voz Ptuj v oblačilih v vrednosti 35.000 din; profesorski zbor gimnazije Ptuj 8.000 din; dijaki ptujske gimnazije 25.680 din; Perutnina Ptuj 150.000 din; sindikalna podružnica Perutnina Ptuj 16.800 din; sindikalna podružnica Mestna lekarna Ptuj 13.200 din; sindikalna podružnica »Krojaštvo Moda« Ptuj 5.700 din; krojaštvo »Moda« Ptuj v oblačilih v vrednosti 21.200 din; Gradbeno podjetje »Drava« Ptuj gradbeni material v vrednosti 300.000 din; delovni kolektiv Tovarne strojil Majšperk 300.000 din; sindikalna podružnica Zavoda za socialno zavarovanje Ptuj 18.600 din; delovni kolektiv Tovarne avtoopreme Ptuj štiriurni zaslužek v predvideni vrednosti 208.000 din; Krajevni odbor SZDL Zetale 11.600 din; Obrtno gradbeno podjetje »Gradnje« Ptuj 100.000 din; Podmladek Osnovne šole Cirkulane 22.543 din; člani sindikata telefonskega nadzorstva TT inij Ptuj 14.500 din; sindikalna podružnica Doma za duševno def. otroke v Dornavi 22.000 din; delovni kolektiv Tekstilne tovarne in barvarne Ptuj 100.000 din.

Zbiranje še ni končano

Tudi v ostalih delovnih kolektivih je v polnem teku nabiralna akcija za pomoč prebivalstvu v Dalmaciji ter bomo podatke o višini prispevkov objavili v naslednji številki »Tednika«.

Vsem navedenim sindikalnim podružnicam, delovnim kolektivom podjetij, ustanov in zavodov kakor tudi posameznikom se najtopleje zahvaljujemo, zornemu zgledu pa naj sledijo tudi vsi ostali delovni kolektivi v naši občini.

Občinski sindikalni svet

INDUSTRIJA UMETNIH VLAKEN

Industrijo umetnih vlaken je zajel obsežen razvoj. V zadnjih desetih letih se je svetovna proizvodnja umetnih vlaken dvakrat povečala. ZDA, ki so na čelu svetovne proizvodnje, proizvajajo 23 odst. svetovne proizvodnje umetnih vlaken, čeprav pridelujejo velike količine bombaža. Na drugem mestu je Japonska, sledijo pa Zahodna Nemčija, Velika Britanija, Italija in Francija. V 42 državah na svetu imamo že 580 tovarn umetnih vlaken.

Občinski odbor RK Ptuj

Močno poškodovane hiše v Makarski

Nove in boljše oblike kulturno prosvetnega življenja

(Nadaljevanje s 1. strani)

Jurščin, v Majšperku pa z lekarniško postajo.

Ptjuju potrebna povečana kapaciteta ZD

V Ptujju predvidevamo začetek gradnje novega zdravstvenega doma, ker bo le tako mogoče povečanje kapacitete.

V splošni bolnici v Ptujju je predvidena funkcionalna ureditev potrebnih služb in specialističnih ambulant. Reševalni postaji moramo omogočiti zamenjavo dotrajanih vozil.

V zvezi s predvideno razširitvijo Doma za duševno defektne otroke v Dornavi bomo morali v obdobju do 1965 zgraditi potrebno število stanovanj.

Obratne ambulante v gospodarskih organizacijah

Večje gospodarske organizacije bodo morale poskrbeti za organizacijo obratnih ambulant. Tako bodo lahko skri za zdravlje približale delovnim ljudem.

S primernim štipendiranjem bo mogoče zagotoviti stalen dotok

zdravstvenega kadra. Posebno skrb je posvetiti zobozdravstvenemu kadru, ki ga sedaj najbolj primanjkuje.

Socialno varstvo z napredno vsebino in veljavo

Socialno varstvo — dobiva v sedanjih pogojih vse važnejše mesto in zahteva še posebno pozornost vseh družbenih faktorjev. V preteklosti je zaostalo za ostalimi dejavnostmi. Namesto starih miselnosti mora prevladovati v javnosti nova naprednejša vsebina in veljava.

S spremembo socialne strukture prebivalstva z novimi življenjskimi pogoji, z vse večjo zaposlitvijo žena in z drugimi spremembami — se poraja cela vrsta vprašanj, ki bodo morala biti rešena.

V skrbi za odrasle so potrebna večja sredstva za socialne datjave. Urediti moramo vprašanje borcev in invalidov, predvsem pa vprašanje starih ljudi.

Družina, mladina in otroci

V skrbi za družino je potrebno posvetiti vsi pozornost otrokom

in mladini. Zaradi in opremiti moramo potrebne varstvene ustanove, igrišča, počitniške domove sobe za otroke po stanovanjskih hišah, razne oblike pionirskih in mladinskih klubov v Ptujju in v industrijskih krajih ter vseh.

To so glavne naloge in skrbi stanovanjskih in krajevnih skupnosti ob podpori in zavzetosti vseh gospodarskih in družbenih dejavnikov v komunici. Ustanoviti in razviti še moramo vse možne oblike organiziranega varstva otrok.

Socialne delavce v gospodarske organizacije

Skrb za človeka moramo prenesti v gospodarske organizacije. Tam potrebujemo čimprej socialne delavce.

Organizacija socialnih služb v LO je prešla svoje meje in postaja ovira za nadaljnjo kvalitativno rast. Zato je ustanovitev zavoda za socialno delo ena izmed glavnih nalog perspektivnega plana.

Z ustanovitvijo sklade za socialno varstvo zagotovimo stalen dotok potrebnih sredstev in vir za kvalitetnejše socialno varstvo.

DEVETORČEK za učiteljsvo v Vidmu

Projektivni biro Ptuj je po naročilu Občinskega ljudskega odbora Ptuj izdelal načrt za graditev devetstanovanjske zgradbe v Vidmu, kjer je zelo peče vprašanje stanovanj za učitelje. V kratkem bo licitacija za graditev tega stanovanjskega poskopa, ki bo po svoje dopolnila podoba Vidma.

Za stanovanjski devetorček v Vidmu je značilno, da bo imel na 17x11 m površini v treh etažah šest štirižičnih stanovanj in 3 garsonjere s po 2 ležišcema.

Pri projektiranju se na Projektivnem biroju Ptuj niso držali navade s švedsko kuhinjo in dnevno sobo, ampak so upoštevali praktičnost bivalne kuhinje, ki nadomesti švedsko kuhinjo in dnevno sobo in pušča stanovalcu na razpolago, ali loči kuhinjski prostor od bivalnega z zaveso ali drugače. S takimi spremembami projektiranjem je pridobil prostor za otroško sobo.

Dvosobna stanovanja ne ustrezajo potrebam naših družin, če so brez otroške sobe. Otroci morajo imeti svoj prostor za učenje in pisanje naslog, bivalni prostor pa ostane na razpolago ostalim članom družine, ki tako ne motijo otrok pri njihovem domačem delu.

Skupno so tako v dvosobnem stanovanju 4 ležišča. Dvosobno stanovanje ima potemtakem bivalno kuhinjo, kuhinjsko nišo, 2

sobi, kopalnico, stranišče in garderobo. Garsonjera ima bivalni prostor s spalno nišo, kuhinjsko nišo, sanitarije in stranišče. V kleti so prostori za drvarnico, prostor za kolesa, otroške vozičke in mopeda, zraven tega pa je še prostor za otroško sobo. Prašnica bo na podstrešju, enako pa sušilnica za perilo.

Take stanovanjske zgradbe naj bi stale v vseh šolskih središčih, kjer bo z novogradnjami rešeno vprašanje stanovanjske stiske

učiteljsva in drugih uslužbencev.

Devetorček v Vidmu bo pomagal za tamkajšnje stanovanjske razmere za učiteljsvo izdatno omilitve stanovanjske krize. Tam so zelo veseli, ker vedo, da je ureditvenje njihovih želja zelo blizu.

Kaj se zgodi, če bruc sede na stor?
Kubatura stora se poveča.

Zanimivosti

NAJVIŠJI HOTEL V EVROPI

Čez nekaj mesecev bodo v glavnem mestu Belgije v Bruslju začeli graditi najvišji hotel v Evropi. Zgradba novega hotela bo imela 26 nadstropij in bo ena izmed najlepših v tem delu sveta. Nebotičnik bodo zgradili iz cementa, jekla in marmora, imel pa bo 265 sob. Glavna jedilnica bo v 25. nadstropju, od koder bo lep razgled na mesto.

PODZEMSKA BOLNICA

V švicarskem mestu Bernu gradijo vojaško bolnišnico. Ta bolnišnica se razlikuje od drugih, po tem ker jo gradijo pod zemljo. V bolnišnici bo prostora za 1000 postelj.

ZAHODNONEMSKA ATOMSKA LADJA

Prva zahodnonemška atomska ladja bo krenila na pot leta 1965. Ladja bo imela nosilnost 16 000 ton in jo bodo zgradili v neki ladjedelnici v Kielu. Nuklearni reaktor so že začeli graditi v bližini Kölna v raziskovalnem središču »Inter-ATOMA«, podružnice ameriške družbe za nuklearne raziskave.

ANGLEŠKE LETALONOSILKE

Angleška vojna mornarica je sklenila zgraditi dve novi letalonosilki s 50.000 tonami. Vsaka letalonosilka bo lahko ponesla 40 letal. Pripravljajo pa že načrte za večje letalonosilke, ki bodo imele 60.000 ton.

NAJVIŠJA TEMPERATURA

V atomskih laboratorijih v Sovjetski zvezi, kjer delajo poskuse z nuklearnimi reakcijami, so dosegli najvišjo temperaturo 12 milijonov stopinj.

AMERIŠKA VESOLJSKA LADJA

V ZDA so napravili načrte o zgraditvi vesoljske ladje, ki bo tehtala 3000 ton in bo leta 1965 ponesla človeka na mesec. Izračunali so, da bodo stroški za vesoljsko ladjo znašali okoli 2,5 milijarde dolarjev.

HISA IZ PAPIRJA

V ZDA so zgradili prvo hišo iz papirja. Za sedaj so zgradili samo poskusno dvostanovanjsko hišo. Če se bo ta hiša obnesla, jih bodo začeli izdelovati v večjem številu. Hiša je odporna proti dežju in vsem vremenskim neprikladam.

Kuhinja Splošne bolnišnice v Ptujju je po svoji sedanjih zasedbi, uredjenosti in opremljenosti sposobna za svoje naloge, za prehrano bolnikov, ki so v njej na zdravljenju. Iz nekdanje tesne kuhinje je nastala prostorna kuhinja z veliko kapaciteto

V decembru izvoženo ZA NAD 18 MILIJARD

Po neuradnih podatkih je bilo v preteklem decembru izvoženih iz naše države za nad 18,4 milijarde dinarjev, kar pomeni porast za 20 odst. glede na prejšnji mesec. Skupno je znašal izvoz v lanskem letu 166,7 milijarde dinarjev ali za 2 odst. manj kakor leta 1960.

Povečanje izvoza v decembru gre na račun večjega plasiranja izdelkov kovinopredelovalne industrije. Tako je bilo izvoženo potniških vagonov in vagonov-cistern v vrednosti skoraj 300 milijonov dinarjev, pomembno postavko pa predstavlja tudi izvoz buldožerjev.

Ladjedelnica »Split« je v decembru spločila in izročila Argentini ladjo 8500 BRT, katere vrednost presega milijardo dinarjev. To je sedma ladja, ki so jih jugoslovanske ladjedelnice izročile

le v tem letu inozemstvu poleg mnogih manjših plovilnih objektov. V tem mesecu je bilo izvoženih tudi precejšnje število avtomobilov in avtobusov.

Glede surovin je bil pomemben izvoz boksita v Francijo, Zahodno Nemčijo, Češkoslovaško in druge države, pomemben pa je bil tudi izvoz konoplje, stanične volne in ognjestalnega materiala. Izvoz tobaka je znašal skoraj (v decembru) milijardo dinarjev, kar je dvakrat več kakor v predhodnem mesecu.

V decembru je bilo uvoženo blaga za 24,5 milijarde dinarjev in je ostal uvoz v glavnem na nivoju prejšnjega meseca. Povečal se je uvoz umetnih gnojil, medicinskih in farmacevtskih proizvodov ter polizdelkov bazičnih kovin oziroma valjanih in vlečenih proizvodov iz jekla.

V decembru je bil znatno zmanjšan uvoz tekstilnih vlaken, pa tudi pšenice.

8., 9. in 10. februarja bo v Ljubljani V. kongres Zveze študentov Jugoslavije

V obdobju med dvema kongresoma so se odigrale v sistemu visokega šolstva pomembne spremembe, ki so v znatni meri vplivale na še večjo intenzivnost dela organizacije Zveze študentov Jugoslavije, kot najširšega predstavništva študentov. Nagel razvoj šolskih ustanov, reforma sistema študija in spremembe v načinu finansiranja je le del kvalitetnih sprememb v sistemu visokošolskega izobraževanja, ki so vplivale na spremembo vloge študenta v šoli in družbi.

V kongresu Zveze študentov Jugoslavije bo zbral rezultate dela okoli sto tisoč članov študentske organizacije na področju študija in strokovnega usposabljanja, ideološko-politične, družbene, kulturne, športne in mednarodne aktivnosti.

Poleg poročila kongresu bo podan referat o prihodnjih nalogah Zveze študentov Jugoslavije v nadaljnjem razvijanju visokošolskega izobraževanja in izkoriščanja prostega časa študentov v družbeni, kulturni in rekreacijski dejavnosti.

Kongresu bo prisostvovalo 361 delegatov ter preko 100 gostov iz države in inozemstva.

Študentska kronika

(Nadaljevanje s 4. strani)

Športna sekcija KPS namerava v bodoče še bolj poudariti svojo živahno dejavnost. Skupno s študenti iz Koroske namerava organizirati v semestralnih počitnicah v februarju večdnevno smučanje na Smrekovcu na Koroskem. Cena bo zelo ugodna in je pričakovati večje število prijav, zato se bodo smučanja lahko udeležili samo tisti, ki bodo aktivno pomagali pri organizaciji »Študentskega plesa«.

Študentje-sportniki se še nadalje aktivno udeležujejo predvsem v košarki in še v nekaterih drugih športih, tako da vsestransko skrbe za svoje telesno in duševno izpopolnjevanje, obenem pa se pripravljajo na prvenstveno sezono, ki se bo spomladi zopet pričela.

HUMOR

Gospodinja: Če se enkrat pridete domov tako natreseni, vam pokomem vrata.

Študent: O, zelo vam bom hvaležen, ker jih v tmi sam ne najdem.

Profesor ni zadovoljen s kandidatskimi odgovori:

— Če se človek ne zna tako izraziti, da ga vsakdo razume, potem je neumen. Ste razumeli?
— Ne, odvrne kandidat.

Sejem „MODA“ 1962 končan

20. t. m. se je zaključil na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani VIII. tradicionalni mednarodni sejem MODA 1962.

Sejem je bil odprt 13. januarja v vseh pokritih prostorih ljubljanskega Gospodarskega razstavišča, ki znašajo 11.500 kvadr. m.

Na sejmu MODA 1962 je razstavljalo 122 razstavljalcev; od tega 102 domačih in 20 tujih. Konfekcijsko je zastopalo 42, metrskega blaga 33, stroje, utenzilije in barve 23, čevlje in usnje 24

razstavljalcev. V okviru sejma so delovale dve komisiji — strokovna in potrošnikov, ki jo je imenoval Zavod za napredek gospodinjstva Slovenije in republiški odbor »Porodica in domačinstvo« Slovenije. Strokovna komisija je dodelila 163 zlatih, 79 srebrnih in 49 bronastih medalj — skupaj 293. Druga komisija (potrošnikov) je podelila 69 »Priznanj potrošnikov« za najboljše artiklje v tekstilni industriji.

Letošnji sejem MODA 1962 je obiskalo blizu 60.000 obiskovalcev. V velikim zanimanjem so si ogledali eksponate domače industrije konfekcije, obutve, krzna, metrskega blaga (posebej za pomlad in poletje) in druge eksponate (izdelke iz sintetičnih vlaken) in stroje za tekstilno industrijo. Po izjavah obiskovalcev je sejem popolnoma uspel in vzbudil izredno zanimanje potrošnikov za razstavljeno blago in izdelke, za katere si želijo, da jim jih bo mogoče kupovati v vseh manufakturnih trgovinah maloprodaje. Ugodne kritike so bile tudi od strani trgovske mreže, strokovnjakov, gospodarstvenikov in drugih, po čemer lahko sodimo, da uspeh tega sejma ne bo ostal samo na razstavišču, ampak da se bo odražal tudi na asortimanu naše trgovinske mreže.

Mednarodni sejem MODA 1962 je spremljala tradicionalna modna revija od 13. do 18. jan. v veliki Unionski dvorani. Na reviji so bile prikazane kolekcije, modeli, modne barve in modne kreacije, ki so popolnoma zadovoljile okus naših potrošnikov.

V sili spoznaš prijatelja

Jožek, Tonček, Tinček in Jurček so bili sosedje. Hodili so skupaj v šolo in skupaj so se igrali. Jurček je bil v rani otroški dobi hudo bolan, zato je bil dosti manjši od svojih vrstnikov. Tovariši so ga zaradi tega vedno zasmehovali, češ, kaj boš ti, slabic.

proti vasi je odhitel na kraj nasreče. Videl je, da Jožek še samo za roke visi na ledu.

V hipu je pozabil na gorje, ki so mu ga pravkar prizadejali tovariši. Zavedal se je le tega, da je v sili treba pomagati. Potegnul je šal v vratu, nataknil en konec na okleščeno vejico, ki je molela iz palice in tako potisnil šal do ponesrečenega tovariša. Na drugi strani je palico sam močno prijel. Ko je videl, da bo Jožek še njega potegnul v vodo, se je krčevito oprjel bližnjega grma in začel vpiti: »Na pomoč!»

Na klic je pritekel mož, ki je bil v bližini in rešil fanta iz vode. Jožek je dobil pljučnico in je šele čez nekaj tednov okreval. Približal se je Jurčku in dejal: »Hvala ti, Jurček, rešil si me sigurne smrti!« Oprostil mi, nikoli več te ne bom žalil, niti koga drugega.» Zinka

Nekega dne so se napotili iz vasi po cesti, ki je držala do bližnje struge. Bila je zamrznjena. Začeli so sedrsati. Jožek, ki si je Jurčka posebno rad privoščil, je dejal: »Jurček, ti se ne boš drsal, si še premajhen!« Ko se je Jurček temu protivil, mu je dejal: »Kaj boš ti, palček pritlikavi, samo na poti si nam!»

Jurček je bil odšel, pobral palico, ki je ležala ob poti. Začel je delati luknjico v sneg in se je tako po svoje zabaval. Hudo mu je bilo, ker so ga tovariši zopet izločili iz svoje srede.

V bolesti je stisnil ustnice in po drobnem bledem obrazu so kanile vroče solze.

V hipu zasliši krik: »Joj v vodi je!« Jožek je v vodi. Jurček videl da Tinček in Tonček tečeta

ŠTUDENTSKA KRONIKA

Študentje prirerajo

VIII. tradicionalni študentski ples z brucovanjem

3. februarja ob 19.30 prirejajo ptujski študentje v Narodnem domu v Ptujju elitno plesno prireditev z brucovanjem.

Za prijetne plesne ritme bo skrbel eden izmed znanih plesnih orkestrrov, pa vsaj verjetnosti pa bo to ansambel »DO-RE-MI«.

Študentski plesi, ki jih vsako leto prirejajo ptujski študentje, so že zdavnaj postali tradicionalni saj se redno ponavljajo iz leta v leto. Le lansko leto se je nekaj zataknilo in na žalost ni prišlo do izvedbe tega elitnega plesa, ki je vedno polnoštevilno obiskan in ki vedno žanje zelo pohvalne kritike. Po enoletnem premoru pa bodo ptujski študentje, ki študirajo v Ljubljani, zopet organizirali in temeljito pripravili VIII. tradicionalni študentski ples, ki bo 3. februarja ob 19.30 v Narodnem domu v Ptujju. Za marsikoga bo mogoče prijetna novost brucovanje, ki bo združeno s plesom. Tistim pa, ki so že bili na brucovanju, pa bomo letos morda odkrili kakšno prav »akrepko« iz študentskega življenja, ki je vedno tako pestro in zanimivo.

Za vedre takte in prijeten ritem pa bo poskrbel plesni ansambel »DO-RE-MI«, ki se je doslej že večkrat izkazal in požel lepa priznanja. Upamo, da bodo fantje iz tega ansambla tudi na študentskem plesu zaigrali prav po »profesorov« in razmajali zarjavele ptujске sklepe v prijeten ritem domačih in marmornih plesov. Marsikateri ljubitelj pristne

vinke kepčice je bil že marsikje ob masnem računu krepko razočaran nad »krščev« solzo vinske trte. Brez skrbi! Kaj takega se na študentskem plesu ne bo zgodilo! Cene bodo zmerne, vino pa dobro. Zato vam odkritosrčno priporočamo, nikar ne zamudite lepe prilike, ki vam jo nudimo.

Na študentskem plesu bo še mnogo dobrih lepih in novih reči, ki pa jih žal ne moremo vse naštet, kajti dvorana v Narodnem domu je premajhna pa bi se utegnilo zgoditi, da bi bile zaradi prevelikega navala kakšne sitnosti. Zato prošimo vse tiste, ki so prebrali naše obvestilo o študentskem plesu, da to povedo samo najboljšim prijateljem, kajti želimo vam, bi se z vašimi prijatelji kar najlepše zabavali.

Pa še nekaj na uho: vstopnina ne bo visoka, zabave in razvedrila pa bo veliko! Zato nasvidenje 3. februarja ob 19.30 na VIII. tradicionalnem študentskem plesu v Narodnem domu v Ptujju.

Študentje bodo predavali ptujskim dijakom o reformiranem visokošolskem študiju

Reforma, ki je dobrodu zajela slovensko univerzo v Ljubljani, je vnesla v študentsko delo in življenje precej sprememb. Reformirani študij po dvofaznem sistemu je stekel na večini fakultet, vzporedno s tem pa se je

krepko spremenil način študija. Tudi študijski pogoji, opravljanje izpitov in nekatere druge stvari so utrpeli precej bistvenih sprememb, ki dajejo pečat novemu reformiranemu študiju.

Krup ptujskih študentov v Ljubljani namerava pripraviti v bližnji bodočnosti informativni sestanek, na katerem naj bi seznanili ptujске srednješolce o vseh bistvenih spremembah na univerzi, obenem pa bi študentje posameznih fakultet govorili nekoliko podrobneje o sončnih in senčnih straneh študija na njihovih fakulteta ter o letopah in hibah bodočega poklica. Ta informativni sestanek je namenjen predvsem zadnjemu letniku ptujске gimnazije.

Praksa je pokazala, da so takšni sestanki zelo koristni, saj so bili marsikomu vodilo pri izbiri študija in poklica, zato je zamisel in dobra volja ptujskih študentov zares hvalevredna. Zato upamo, da se bodo ptujski dijaki z veseljem odzvali in odnesli s tega sestanka kup novih motivov in misli, ki jim bodo pomagali pri življenjsko važni odločitvi — pri izbiri poklica.

Zakaj ima bruc glavo?
— Da mu ni treba slame v samokolnici prevajati.

— Pri nas želit, delati v oddelku za pakiranje sardin?
In kaj ste bili prej?
— Studentom sem izdajala sobe.
— Sprejeti.

Dopisujte v TEDNIK

